

28 Αυγούστου 2021

Τι είναι το Θεοτοκάριο και τι συμβαίνει σε αυτόν που το διαβάζει;

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Θεοτοκάριο: «Να διαβάζεις κάθε μέρα το Θεοτοκάριο. Αυτό θα σε βοηθήσει πολύ να αγαπήσεις την Παναγία. Και να δεις η Παναγία μετά! Θα σου δώσει μεγάλη παρηγοριά»!

Τὸ Θεοτοκάριον εἶναι μοναχικὸ βιβλίον, τὸ ὁποῖο περιέχει κανόνες πρὸς τιμὴν τῆς Θεοτόκου σὲ ὄλους τοὺς ἤχους, διαφόρων ὑμνογράφων, οἱ ὁποῖοι ψάλλονται στὰ μοναστήρια ἀπὸ εὐλάβεια πρὸς τὴν Παναγία.

Χρῆση τοῦ Θεοτοκαρίου στὸν κόσμον γίνεται κυρίως τὴν περίοδο τῆς μεγάλης Σαρακοστής (ἀπὸ τὴν β΄ ἑβδομάδα τῶν νηστειῶν καὶ ἔντεῦθεν), ὅποτε καὶ χρησιμοποιεῖται στὴν ἀκολουθία τοῦ μεγάλου ἀποδείπνου.

Ὁ πατὴρ Παΐσιος ἔλεγε σε κάποια Μοναχὴ: «Να διαβάζεις κάθε μέρα τὸ Θεοτοκάριον. Αυτό θα σε βοηθήσει πολὺ νὰ ἀγαπήσεις τὴν Παναγία. Καὶ νὰ δεις ἡ Παναγία μετὰ! Θα σου δώσει μεγάλη παρηγοριά!»!

«Καὶ πότε νὰ διαβάζω τὸ Θεοτοκάριον», τὸν ρώτησε αὐτὴ ἡ Μοναχὴ. «Τὸ βράδυ ἢ τὸ πρωί;».

«Καλύτερα τὶς πρωινὲς ὥρες τῆς ἀπῆντησε ὁ Γέροντας, ὥστε αὐτὰ που διαβάζεις, νὰ τα ἔχεις στὸ νοῦ σου ὅλη τὴν ἡμέρα. Τὸ Θεοτοκάριον πολὺ βοηθᾷ. Θερμαίνεται ἡ καρδιά καὶ συγκινεῖται».

Καὶ μνημόνευε ὁ ἅγιος Γέροντας Παΐσιος τὸν Ἀγιορείτη παπα-Κύριλλον, τὸν ἠγούμενον τῆς Μονῆς Κουλτουμουσίου, που δὲν μπορούσε νὰ συγκρατηθεῖ ἀπὸ τοὺς

λυγμούς και τα δάκρυα, όταν διάβαζε το Θεοτοκάριο!

Αυτό που κυρίως έκανε γνωστό τον Άγιο Νικόδημο ως θεοτοκόφιλο συγγραφέα είναι το γνωστό συλλεκτικό έργο «Θεοτοκάριο», το οποίο από την εποχή του Αγίου Νικοδήμου έχει εισαχθή προς χρήση στην λατρεία ιδιαίτερα στις μονές του Αγίου Όρους. Στο έργο αυτό ο Άγιος έχει συγκεντρώσει εξηνταδύο κανόνες (62) εικοσιδύο (22) μεγάλων υμνογράφων, στους οποίους μάλιστα, δίδει ωραίους χαρακτηρισμούς:

«Λέγω δη Ανδρέας ο Κρήτης, ο αρχηγός των μελωδών και κύκνος της Εκκλησίας ο λιγυρόφωνος. Ιωάννης ο Δαμασκηνός, η μουσικωτάτη και γλυκύφωνος του Χριστού αηδών.

Θεοφάνης Νικαίας ο Γραπτός, ο ηδύλαλος και ωδικώτατος κόττυφος. Ιωσήφ Υμνογράφος, η πολύφωνος, και τορόφωνος των πιστών χελιδών». Συνεχίζει για τους είκοσι δύο υμνογράφους να βρίσκει παρόμοιους χαρακτηρισμούς.

Σχετικά με το «Θεοτοκάριο» υπάρχει μία συγκινητική σύσταση προς τον π. Θεόκλητο του γνωστού Γέροντος Αθανασίου του Ιβηρίτου, μεγάλου λάτρη και υμνητή της Παναγίας μας, ο οποίος επί πολλά έτη διετέλεσε βιβλιοθηκάριος της Ι. Μονής των Ιβήρων. Του γράφει τα εξής ο Γέροντας Αθανάσιος:

«Να αφήσεις ένα Χαιρετισμόν από τους τρεις και να εισαγάγης το Θεοτοκάριον καθ' ημέραν. Θα ευαρεστήσης τη Δεσποίνη και τω συλλέκτη Αγίω Νικοδήμω. Πρόσεξε την σκέψιν ταύτην, που μου επήλθεν εν στιγμή αναγνώσεως του Θεοτοκαρίου.

Οι Χαιρετισμοί και το Θεοτοκάριον, ο ουρανός και η γη να παρέλθουν, αυτά όμως να μη λείψουν καμμίαν ημέραν του έτους».

Ο άγιος Νεκτάριος, πού μέ τή Χάρι τοῦ Θεοῦ καί τήν ἀγιότητά του εἴλκυσε στους καιρούς μας τήν ἀγάπη, τήν τιμή καί τήν εὐλάβεια ὄλων τῶν Ὁρθοδόξων, ἦταν καί πολυγραφώτατος συγγραφεύς. Τό ἀγιασμένο πνεῦμα του μάς ἄφησε συγγράμματα θεολογικά, δογματικά, λειτουργικά καί οἰκοδομητικά, πού κυκλοφοροῦν καί μελετῶνται ἀπό πολλούς πιστούς.

Συγχρόνως εἶχε καί χάρισμα ποιητικό, ὑμνογραφικό καί ἀνύμνησε μέ αὐτό πρό πάντων τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο, τήν ὁποία ἰδιαιτέρως εὐλαβεῖτο.

Συνέθεσε πολλούς ὕμνους καί ὠδές πρός τήν Ἁειπάρθενον, πού ἀπετέλεσαν μιὰ ωραία συλλογή μέ τίτλο «Θεοτοκάριον». Στήν εἰσαγωγή αὐτοῦ τοῦ βιβλίου ἀναφέρει ὁ ἴδιος ὅτι οἱ ὕμνοι του αὐτοῖ εἶναι ἔκφρασι τῆς εὐγνωμοσύνης του πρός

τήν Παναγία.

«Ἐποίησα ὠδὰς τινὰς καὶ ὕμνους πρὸς αἴνεσιν καὶ ἀνύμνησιν τῆς Παναγίας Μητρὸς τοῦ Κυρίου, τῆς Γοργοεπηκόου καὶ ταχείας εἰς ἀντίληψιν, βοήθειαν καὶ προστασίαν τῶν ἐπικαλουμένων αὐτήν, καὶ πρὸς ἔκφρασιν τῆς Ἁπείρου πρὸς αὐτήν εὐγνωμοσύνης μου διὰ τὰς πολλὰς πρὸς ἐμέ Αὐτῆς εὐεργεσίας».

Στὶς ὠδὲς καὶ στοὺς ὕμνους αὐτοὺς ἀπευθύνεται ὁ Ἅγιος μὲ θερμὸ καὶ προσωπικὸ τρόπο πρὸς τὴν Θεοτόκο καὶ καταφεύγει μὲ ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στὴν Χάρι της.

«Παναγία μου, Δέσποινα ἑπάκουσον,
εἰς τὴν Σὴν παρηρησίαν ἐπήλπισα»,
λέγει στὴν Α΄ ὠδῇ. Καὶ στὸν Ζ΄ ὕμνο προσθέτει·
«Δέσποινά μου Θεοτόκε,
ἡ ἐλπίς μου, ἡ ἰσχύς μου,
ἡ θερμὴ μου προστασία
σκέπη καὶ καταφυγὴ μου...».

Ωρισμένοι ἀπὸ τοὺς ὕμνους τοῦ Ἁγίου, ὅπως ὁ πασίγνωστος καὶ κοσμαγάπητος «Ἁγνὴ Παρθένε», μελοποιήθηκαν καὶ ψάλλονται καὶ εὐφραίνουν τὴν καρδιά μας.

Ὅλοι δὲ γενικὰ οἱ ὕμνοι τοῦ «Θεοτοκαρίου» του βοηθοῦν στὶς προσευχὲς μας καὶ στὴν ἔκφρασι τῆς τιμῆς μας πρὸς τὴν Θεομήτορα.

Πηγή: iellada.gr